

Portfolio

Oppimisen ja opetuksen
arvioinnissa

Marja Kankaanranta
Agora Center
Jyväskylän yliopisto

Portfolio?

A flat, portable case,
usually of leather,
for carrying loose sheets of paper,
manuscripts, drawings;
a list of stocks and commercial paper
owned by a bank or an investor.

Oppijan portfolio

Portfoliolla tarkoitetaan oppijan omaa 'arvopaperisalkkua' eli sellaista oppimistehtävien kokoelmaa, joka edustaa monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti henkilön osaamista ja jonka hän on itse valikoinut jonkin opiskelujakson töistä.

- oppimis- tai työkontekstin kuvaus
- asiantuntijuuden näkyväksi tekeminen
- merkityksellisten oppimiskokemusten ja asiantuntijuuden kehittymisen pohdinta
- itsearviointi
- vahvuudet ja kehittämishaasteet
- esittely
- palaute

ePortfolio on kokoelma sellaisia näytteitä,
tuotteita, kokemuksia ja pohdintoja, jotka
monipuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti
dokumentoivat asiantuntijan tai
organisaation osaamista ja saavutuksia,
mutta myös kehittämishaasteita.

UT professional

New media designer

Informaatioverkostojen
opiskelijat

Ope.fi -koulutus
Metsävarojen käytön laitos

Portfolioita rakentamassa...

Digitaaliset portfoliot oppimis- ja työympäristöissä

Tutkimus- ja kehittämishankkeessa seurataan ja kehitetään verkkoportfolioiden innovatiivista käyttöä eri kouluasteilla varhaiskasvatuksesta alkaen, yliopisto-opiskelussa sekä työntekijän urakehityksessä.

Agora Center
Agora Learning Laboratory

Portfolion mahdollisuudet ja ongelmat?

ePortfolio project

Digitaaliset portfoliot -hanke

- Innovatiivisten portfoliosovellusten kartoitus ja tutkimuksellinen seuranta
- Digitaalisen portfolion käyttöönoton ohjaus
- Verkkopohjaisten oppimisympäristöjen suunnittelu, arviointi ja kehittäminen
 - (laatu)kriteerien määrittely --> käyttäjän näkökulma)
- Portfolioajattelun toimivuuden arviointi
- Portfolioiden sisällöllinen arviointi ja palaute
- Laatu- ja arviointikriteerien muodostaminen
 - Sisältö: opetuksen, oppimisen ja työskentelyn laatu, kokemukset
 - Portfolion käyttö: tarkoitus, reflektointi, yhteistoiminta, vuorovaikutus
 - Teknologinen toteutus
- Resurssiportaali: tietoa digitaalisista portfolioista, sovelluksia
- Seminaaritoiminta + verkosto

Agora Center
Agora Learning Laboratory

Digitaalinen portfolio...

- Tietotekniikan keinoin monipuolinen ja kokonaisvaltainen kuva portfolion kokoajasta: osaamisesta ja kokemuksista
- Opetuksen ja oppimisen ajallisen ulottuvuuden ilmentäminen ja seuraaminen ajan kuluessa
- Yhteistoimintatahojen osoittaminen linkeillä
- Mahdollisuus yhdistää ja osoittaa osaamista pedagogiikassa, omalla erityisalueella sekä tietotekniikassa
- Tavoitettavuus verkkojen välityksellä - vastavuoroinen palauteenanto ja kommunikointi
 - > Vuorovaikutteisuus
 - > Yhteistoiminnan edistäminen
 - > Opetus- ja oppimiskulttuurien avaaminen erilaisille yleisöille
- Portfolion lukija voi valita etenemisen kiinnostuksensa mukaan (syvyys, laajuus)
- Dokumenttien säilytettävyyys, suurten paperimäärien käsitteilyä välttyminen
-

Verkkoportfoliosovelluksia

* Digitaalinen kasvun kansio - kasvun ja oppimisen näkyväksi tekemistä

Ryhmä: Tasanteen päiväkoti, Tampere

* Koko kouluajan osaamisen näkyväksi tekeminen ja arviointi

Ryhmä: Sipoo-instituutti
Verkkosovellus: *Internetix*

* Monitieteinen maisteri- ja tohtoriopiskelu

Ryhmä: JY / Esiopetuksen monitieteinen maisteri- ja tohtoriopiskelu
Verkkosovellus: *Pednet / DocPro (Yale)*

* Pedagogisen asiantuntijuuden kehittäminen

Ryhmä: Erityispedagogiikan laitos
Verkkosovellus: *Optima*

* Verkkoportfolio virtuaalisesti toteutettavissa opettajan pedagogisissa opinnoissa

Ryhmä: Kasvatustieteiden tiedekuntien virtuaaliyliopistohanke (KasVi)
Verkkosovellus: *Työporukka*

* Portfoliogradu: Opinnäytetyön vaihtoehtoinen rakentaminen
Esim. Taidekasvatuksen laitos, Tietotekniikan laitos

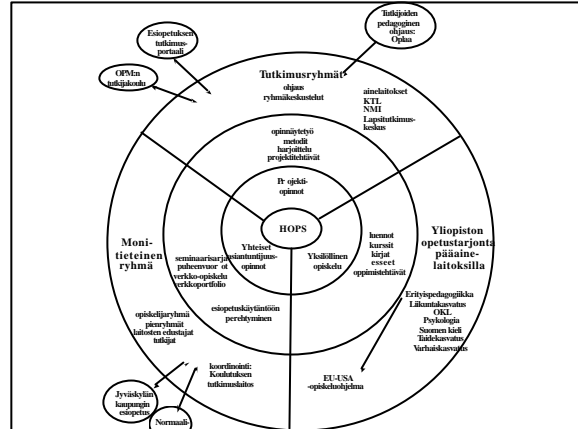
* Viestinnän ammatilliset jatko-opinnot verkossa
Ryhmä: Viestintätieteiden yliopistoverkoston jatko-opiskelijat
Verkkosovellus: *Optima*

* Yhteisöllinen päiväkodin ja koulun toiminnan kuvaus
Ryhmä: Opettajaryhmät keski-suomalaisissa päiväkodeissa ja kouluissa
Verkkosovellus: *Pednet / Verkkolehti*

* Asiantuntijan / henkilöstön urakehitys

Ryhmä: Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu:
sos.terv., maa- ja metsätalous
Verkkosovellus: *Verkkosalkku2*

Esiopetuksen monitieteinen maisteri- ja tohtoriohjelma

Opetussuunnitelma

- Yksilöllinen opiskelu
 - ☞ Eri oppiaineiden opettajantutkinnon (luennot, kirjat, kurssit, oppimistehtävät, essee jne.)
- Projektioinnit
 - ☞ Työskentely tutkimusryhmissä (metodit, essee, harjoittelu, pro gradu)
- Yhteiset asiantuntijuusopinnit esiopetuksesta
 - ☞ Monitieteisen ryhmän opintopiirit ja seminaarit, harjoittelu, puhevuoron valmistaminen, portfoliotyöskentely, yhteys Jyväskylän kaupungin esiopetukseen

Opetussuunnitelma

Opiskelijat ovat kirjoilla omilla laitoksilla ja valmistuvat sieltä maisteriksi, lisensiaateiksi tai tohtoreiksi. Opiskelu tapahtuu henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan.

HOPS:ia rakennetaan yhteistyössä opiskelijan, esiopetuksen monitieteisen maisteriohjelman koordinaattorin ja opiskelijan oman pääainelaitoksen kanssa. Koska kukin opiskelija on jo aloittaessaan maisteriohjelmassa eri vaiheessa opinnoissaan, muodostuu jokaisen HOPS erilaiseksi ja sisältää sellaisia sisältöjä, jotka parhaiten soveltuvat juuri kyseisen opiskelijan tavoitteisiin.

Back

Opiskelijan digitaalinen portfolio

- Esiopetuksen maisteriohjelman hopsin toteutumisen näkyväksi tekeminen
 - Eri vaiheiden dokumentointi
 - Monitieteisyyden osoittaminen
- Esiopetukseen liittyvän asiantuntijuuden osoittaminen
- Oman persoonallisen ja ammatillisen identiteetin ja toimintafilosofian rakentaminen
- Reflektiivinen pohdinta kokemuksista ja opituista asioista -> opintopäiväkirja
- Portfolioiden esittely ja yhteinen arviointi
 - palautekeskustelut, yhteiset tilaisuudet

Back

KasVi Virtuaaliset opettajan pedagogiset opinnot

KasVi = Kasvatustieteiden tiedekuntien virtuaaliyliopistohanke

Portfoliotyöskentelyn tavoitteena:

- pedagogisten opintojen aikana kehittyvän opettajuuden pohdinta ja näkyväksi tekeminen
- eri opintojaksoiden integrointi toisiinsa - jatkuvuus
- opintojen cheyttäminen

Portfoliotyöskentely alkaa opintojen alkuvaiheessa ja jatkuu opintojaksolta toiselle.

Lisäksi opettajantutkinnossa rakennetaan opettajantutkintuportfolio erillisten ohjeiden mukaan.

Portfolion sisältö

Portfoliotyöskentelyn teemat:

Työporukka

- Opetusfilosofian rakentaminen
 - käsitkset tiedosta, oppimisesta ja opettamisesta
- Omien oppimisprosessien reflektiivinen tarkastelu
- Omien opiskelutavoitteiden rakentaminen

Portfolioon kootaan myös eri opintojaksolla tehdyt opintotehtävät.
Pyrkimyksenä on se, että opiskelu on aktiivista toimintaa, jossa opiskelija itse ottaa vastuun siitä, että opinnot ovat hänelle hyödyllisiä.

Back

Urakehitysohjelma Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu

Tavoite: Työntekijän osaamisen arviointi ja kehittäminen verkkopohjaisessa urakehitysohjelmassa

Oppimisympäristö: Verkkosalkku2

Kohderyhmät pilotissa:
sosiaali- ja terveysala, maa- ja metsätalous

Ominaisuuksia:
Yrityksen ja oppijan kehitystarpeiden kartoittaminen
Oman osaamisen kuvaaminen --> Osaamisprofiili
Hops:n laadinta ja ylläpito, kehityssuunnitelma
Oppivissa ryhmissä toimiminen ja kommunikointi (kollegat)
Osaamisen tallentaminen --> Portfolion laatiminen ja ylläpito
Kysely- ja palautejärjestelmän hallinta ja käyttö

Urakehitysohjelma Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu

Tavoite: Työntekijän osaamisen arviointi ja kehittäminen verkkopohjaisessa urakehitysohjelmassa

Oppimisympäristö: Verkkosalkku2

Kohderyhmät pilotissa:
sosiaali- ja terveysala, maa- ja metsätalous

Ominaisuuksia:
Yrityksen ja oppijan kehitystarpeiden kartoittaminen
Oman osaamisen kuvaaminen --> Osaamisprofiili
Hops:n laadinta ja ylläpito, kehityssuunnitelma
Oppivissa ryhmissä toimiminen ja kommunikointi (kollegat)
Osaamisen tallentaminen --> Portfolion laatiminen ja ylläpito
Kysely- ja palautejärjestelmän hallinta ja käyttö

Urakehitysohjelman portfolio

Organisaatio

Strategia, arvot, visiot
Osaamisalueet
Osaamisen arviointi

Rekrytointi:
Rekrytointitehtävät
Hakurekisteri

CV
Osaamisprofiili
Reflektioalusta
Työntekijän kotisivu
Kehittämismenetelmät
Kehittymis- ja koulutus-
suunnitelma
Mielenkiinnon kohteet
Kehityskeskustelu

Perehtyminen:
Perehtymisohjelma
Perehtymistehtävät

Oppiminen:
Tiimit
Koulutusrekisteri
Verko-oppiminen

Portfolion rakentamisessa pohdittavia asioita

Mikä on digitaalisen portfolion tarkoitus?

Digitaalisen portfolion yleisö?

Portfolion toteuttaminen?

Portfolion käyttö?

Palautteen merkitys?

marja.kankaanranta@ktl.jyu.fi

